

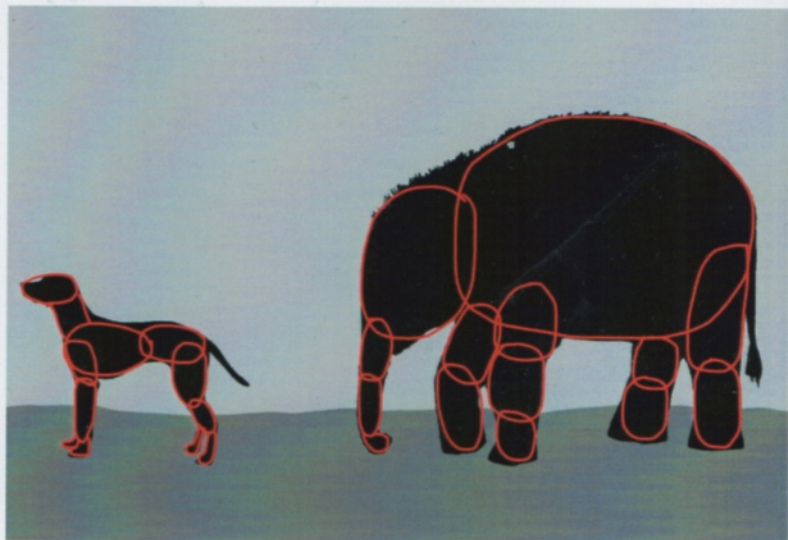
Pimp je les van Pinterest

Vind jij het ook verleidelijk om Pinterest te raadplegen voor beeldende lessen? Even scrollen langs de prachtige werkstukken en je vindt zo genoeg inspiratie. Zoek naar een project dat je aanspreekt, gemaakt van materialen die je al in de kast hebt liggen en misschien zelfs aansluit bij het thema van de zaakvakken of de feestdagen. Ergens weet je wel dat een Pinterest-idee geen volwaardig beeldende les is. Maar toch kan je er een les van maken die leerlingen uitdaagt, vakinhoudelijke doelen aanbiedt en de eigenheid stimuleert! Doe mee en pimp samen met deskundige Mech Benjaminsen in vijf stappen een les van Pinterest.

Stel je voor: tijdens wereldoriëntatie ben je de komende weken bezig met Afrika. Je zoomt in op de verschillende natuurgebieden, zoals de savanne en de dieren die daar leven. Op Pinterest heb je een interessante afbeelding gevonden.

De eerste vraag die je jezelf kunt stellen is: welke kennis van de beelddaspecten kan ik mijn leerlingen aanbieden om ze te ondersteunen bij het maken van zo'n werkstuk? Denk bijvoorbeeld aan begrippen als lichtval, vormkenmerken van dieren, kleurnuance of compositie. Als leerkracht weet je dat je les niet te veel nieuwe doelen mag bevatten en dat je daarom een keuze moet maken. In dit geval wordt de keuze bepaald door de beginsituatie van je groep. Jouw leerlingen weten al wat van kleurnuance, maar tijdens eerdere lessen heb je gezien dat ze veel moeite hebben met een realistische weergave van dieren. Je kiest daarom 'vormkenmerken van dieren' als eerste doel van je les en verzamelt (beeld)materiaal waarmee je dat kunt uitleggen.

2

De tweede vraag die je jezelf stelt is: welke werkwijze gaan ze bij de opdracht toepassen en wat wil ik ze daarover leren? Het werkstuk wordt gemaakt met dekkende verf. Ook nu kijk je weer naar de beginsituatie van je leerlingen. Wat weten ze al van schilderen met dekkende verf? Jouw leerlingen weten dat je dekkende verf niet moet verdunnen met water en dat ze hun kwast goed moeten spoelen én droogmaken voordat ze een nieuwe kleur pakken. Maar je hebt ook gezien dat ze het moeilijk vinden om kleuren helder te houden. En dat is best wel handig om te kunnen, als je naar de pin kijkt. Dus dat wordt je tweede doel. Je bekijkt op YouTube een filmpje waarin het wordt uitgelegd, zodat je het tijdens de les zelf kunt voordoen.

3

De derde vraag die je jezelf stelt is: met welke betekenis gaan de leerlingen aan de slag? De pin, zonsondergang op de savanne, geeft je meerdere aanknopingspunten. Je kunt aansluiten bij kerndoel 46 en het hebben over de stand van de zon op verschillende momenten van de dag, de draaiing van de aarde en het ontstaan van dag en nacht. Je kunt ook aansluiten bij kerndoel 49 en de verschillende klimaten en landschappen bespreken.

Of je sluit aan bij kerndoel 50 en kijkt waar op de wereldkaart savannes voorkomen. Misschien steek je wel in op kerndoel 40 en bespreek je de verschillende kenmerken waardoor dieren zijn in te delen in soorten. Of dat verschillende organismen samen een levensgemeenschap vormen. Als de methode die je volgt gaat over Afrikaanse landschappen en hun dieren, dan wordt dat je insteek. Het materiaal van de methode vul je aan met afbeeldingen van dieren, savannes en luchten met ondergaande zon, ter inspiratie. En je bedenkt een uitdagende opdracht: maak eens een schilderij van de savanne bij een ondergaande zon met jouw favoriete dier(en).

4

De vierde vraag heeft te maken met onderzoek. Hoe kun je jouw leerlingen stimuleren om verschillende ideeën te bedenken voor hun werkstuk? Wil je ze bijvoorbeeld laten experimenteren met het materiaal, zodat ze kunnen ontdekken op welke verschillende manieren je kunt schilderen?

Dan geef je ze oefentijd bij het schilderen. Wil je ze laten zoeken naar een goede indeling van de dieren op het papier? Laat ze dan meerdere compositieschetsen maken. Of wil je ze helpen bij het zoeken naar de vorm van de dieren? Je kiest voor het laatste en bedenkt een onderzoeksfase waarin ze vormen mogen knippen en schuiven.

Mech Benjaminsen werkt bij de stichting Creëer en Leer. Ze ontwikkelt lessen en geeft trainingen in de procesgerichte didactiek. De workshop 'Pimp je les van Pinterest' zit ook in haar pakket. Neem een kijkje op www.creeerenleer.nl waar je filmpjes vindt om je Pinterest-lessen mee te verrijken.

En wat levert zo'n gepimpte les op? Je lessen worden inhoudelijk sterker met duidelijke leerdoelen. Je stimuleert leerlingen hun eigenheid in te zetten waardoor diversiteit in je klas zichtbaar en bespreekbaar wordt (burgerschap). En, dankzij jouw aanbod vergroten leerlingen hun competentiegevoel: de motor van leren!

Tot slot denk je na over de volgorde waarin je alle onderdelen gaat aanbieden. In dit geval kies je ervoor om te beginnen met het onderwerp, gevolgd door het beeldaspect. Dit is de **oriëntatiefase**. Daarna geef je de leerlingen tijd om met stukjes zwart papier te zoeken naar de vorm van hun savanne dier(en). Dit is de **onderzoeksfase**. Eindig de eerste les met het bespreken van de gemaakte dieren. In de tweede les begin je opnieuw met een oriëntatiefase. Je herhaalt kort de doelen van de eerste les en geeft nu instructie over het schilderen met dekkende verf. Met name hoe je kleuren helder kunt houden als je ze mengt. De leerlingen gaan de opdracht nu **uitvoeren**. Ze schilderen het landschap bij een ondergaande zon en hun favoriete dier(en) van de savanne. Je schat in dat er na de uitvoering geen tijd meer is om samen naar de werkstukken te kijken. Maar omdat je weet dat **evalueren** de motor is van leren, houd je het nabeschouwingsgesprek tijdens de afronding van het Afrika-thema. •

